

OBSAH

1. Úvod	9
2. Mladší a pozdní eneolit	13
2.1 Základní charakteristika epochy a sídelní strategie	13
2.2 Vnitřní periodizace a datování	18
3. Mladší eneolit	23
3.1 Mladoeneolitický kulturní okruh	23
3.1.1 Jevišovická kultura	23
3.1.1.1 Historie výzkumu a bádání	23
3.1.1.2 Rozšíření	24
3.1.1.3 Pramenná základna	25
3.1.1.3.1 Sídlištní areály	26
3.1.1.3.1.1 Výšinná sídliště	26
3.1.1.3.1.2 Nížinná sídliště	28
3.1.1.3.2 Pohřební areály	29
3.1.1.4 Materiální kultura	34
3.1.1.4.1 Keramika	34
3.1.1.4.1.1 Lublaňské misky	34
3.1.1.4.2 Broušená a štípaná industrie	36
3.1.1.4.3 Kovová industrie	38
3.1.1.4.4 Kostěná a parohová industrie	39
3.1.1.4.4.1 Pasové zápony	39
3.1.1.4.5 Jantar	40
3.1.1.5 Hospodářské a společenské poměry	40
3.1.1.6 Náboženství, kult, ideologie	42
3.1.1.7 Periodizace	44
3.1.1.8 Vnější vztahy	46
3.1.1.9 Relativní chronologie	48
3.1.1.10 Absolutní chronologie	48
3.1.1.11 Význam	51
3.1.2 Bošácká kultura	52

3.1.2.1	Historie výzkumu a bádání	52
3.1.2.2	Rozšíření	53
3.1.2.3	Pramenná základna	54
3.1.2.3.1	Sídlištní areály	54
3.1.2.3.1.1	Výšinná sídliště	54
3.1.2.3.1.2	Nížinná sídliště	58
3.1.2.3.2	Pohřební areály	59
3.1.2.4	Materiální kultura	61
3.1.2.5	Hospodářské a společenské poměry	61
3.1.2.6	Náboženství, kult, ideologie	62
3.1.2.7	Periodizace	63
3.1.2.8	Vnější vztahy	64
3.1.2.9	Relativní chronologie	64
3.1.2.10	Absolutní chronologie	64
3.1.2.11	Význam	64
3.1.3	Kultura Makó/Kosihy-Čaka?	65
3.1.3.1	Historie výzkumu a bádání	65
3.1.3.2	Rozšíření	66
3.1.3.3	Pramenná základna	67
3.1.3.4	Materiální kultura	70
3.1.3.5	Hospodářské a společenské poměry	70
3.1.3.6	Vnější vztahy, periodizace, relativní chronologie	73
3.1.3.7	Absolutní chronologie	74
3.1.3.8	Význam	74
3.2	Kultura kulovitých amfor	74
3.2.1	Historie výzkumu a bádání	74
3.2.2	Rozšíření	80
3.2.3	Pramenná základna	81
3.2.3.1	Sídlištní areály	82
3.2.4	Materiální kultura	85
3.2.5	Hospodářské a společenské poměry	88
3.2.6	Periodizace	94
3.2.7	Vnější vztahy	94
3.2.8	Relativní chronologie	94
3.2.9	Absolutní chronologie	95
3.2.10	Význam	96

3.3	Horizont Strachotín – Držovice	97
3.3.1	Historie výzkumu a bádání	97
3.3.2	Rozšíření	97
3.3.3	Pramenná základna	97
3.3.4	Materiální kultura	99
3.3.5	Relativní chronologie	102
3.3.6	Význam	102
4.	Pozdní eneolit	105
4.1	Moravská šňůrová keramika	105
4.1.1	Historie výzkumu a bádání	105
4.1.2	Geneze	106
4.1.3	Terminologie	107
4.1.4	Rozšíření	107
4.1.5	Pramenná základna	107
4.1.5.1	Sídlištní areály	109
4.1.5.2	Pohřební areály	110
4.1.5.2.1.1	Pohřebiště	112
4.1.5.2.1.1	Tvar, velikost a hloubka hrobových jam	115
4.1.5.2.1.2	Vnitřní konstrukce	117
4.1.5.2.2	Pohřební ritus	119
4.1.5.2.2.1	Orientace hrobů a koster	119
4.1.5.2.2.2	Žárové hroby	119
4.1.5.2.2.3	Vícehroby	122
4.1.5.2.2.4	Druhotné otevírání	123
4.1.5.2.2.5	Pohlaví a věk zemřelých	124
4.1.5.2.2.6	Antropologická charakteristika	124
4.1.5.2.3	Hrobový inventář	126
4.1.5.2.4	Vazba inventáře na pohlaví	128
4.1.6	Materiální kultura	129
4.1.6.1	Keramika	129
4.1.6.2	Broušená a štípaná industrie	131
4.1.6.2.1	Sekeromlaty a sekerky	131
4.1.6.2.2	Štípané nástroje	133
4.1.6.3	Kovová industrie	134
4.1.6.3.1	Měděný sekeromlat	137

4.1.6.3.2	Měděné ozdoby	137
4.1.6.3.3	Zlato	138
4.1.6.3.4	Metalurgie, provenience kovů	140
4.1.6.4	Kostěná a parohová industrie	142
4.1.6.4.1	Srpovité nástroje z kančích klů	146
4.1.6.4.2	Ozdoby	148
4.1.6.5	Zvířecí kosti	149
4.1.7	Hospodářské a společenské poměry	149
4.1.7.1	Ekonomika	149
4.1.7.2	Společnost	150
4.1.8	Náboženství, kult, ideologie	151
4.1.9	Periodizace	152
4.1.10	Vnější vztahy	152
4.1.11	Relativní chronologie	154
4.1.12	Absolutní chronologie	155
4.1.13	Význam	156
4.2	Kultura zvoncovitých pohárů	158
4.2.1	Historie výzkumu a bádání	158
4.2.2	Geneze	160
4.2.3	Terminologie	162
4.2.4	Rozšíření	163
4.2.5	Pramenná základna	165
4.2.5.1	Sídlíšní areály	165
4.2.5.2	Pohřební areály	167
4.2.5.2.1	Pohřebiště	167
4.2.5.2.1.1	Tvar, velikost a hloubka hrobových jam	172
4.2.5.2.1.2	Vnitřní konstrukce	172
4.2.5.2.1.3	Hroby se žlábký	174
4.2.5.2.1.4	Dům mrtvých	178
4.2.5.2.2	Pohřební ritus	179
4.2.5.2.2.1	Orientace hrobů a koster	179
4.2.5.2.2.2	Žárové hroby	179
4.2.5.2.2.3	Vícehroby	179
4.2.5.2.2.4	Druhotné otevírání	180
4.2.5.2.2.5	Pohlaví a věk zemřelých	180
4.2.5.2.2.6	Antropologická charakteristika	182

4.2.5.2.3	Hrobový inventář	183
4.2.5.2.4	Vazba inventáře na pohlaví	183
4.2.6	Materiální kultura	184
4.2.6.1	Keramika	184
4.2.6.2	Broušená a štípaná industrie	187
4.2.6.2.1	Kamenné sekerky	187
4.2.6.2.2	Nátepní destičky	188
4.2.6.2.3	Štípané nástroje	190
4.2.6.2.4	Hroty šípů	192
4.2.6.3	Kovová industrie	194
4.2.6.3.1	Měděné dýky	194
4.2.6.3.2	Měděná šídla a další předměty	197
4.2.6.3.3	Vzácné kovy	197
4.2.6.3.4	Metalurgie, provenience kovů	202
4.2.6.4	Kostěná a parohová industrie	202
4.2.6.4.1	Výrobky z kančích klů	202
4.2.6.4.2	Ozdoby	203
4.2.6.5	Zvířecí kosti	203
4.2.6.6	Jantar	203
4.2.7	Hospodářské a společenské poměry	203
4.2.7.1	Ekonomika	203
4.2.7.2	Společnost	207
4.2.8	Náboženství, kult, ideologie	209
4.2.9	Periodizace	209
4.2.10	Vnější vztahy	210
4.2.11	Relativní chronologie	211
4.2.12	Absolutní chronologie	211
4.2.13	Význam	215
5.	Morava před nástupem doby bronzové	217
6.	Závěr	221
7.	Literatura a prameny	223
8.	Summary	243